

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ กลุ่มสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๘๕๑๓

ที่ กษ ๐๙๐๒/ ว ๑๑๘

วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก

เรียน ลนท./ผอ.กอง/สถาบัน/สำนัก/ศทส./สวพ. ๑ - ๘/สชช./กตท./กพร./สนท./กปร./กกย./กวม. และ กศก.

กผง. ส่งคำขอเข้ารับการประเมินบุคคลเพื่อขอประเมินผลงานให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นของ นางสาวอัจฉิมา ควรสงวน ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ (ตล.๗๔๗) กลุ่มวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ ผลงานวิจัย กผง. ขอเข้ารับการประเมินบุคคลเพื่อประเมินผลงานให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่และส่วนราชการเดิม ซึ่งกรมฯ ได้เห็นชอบการประเมินบุคคลแล้ว เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ขอประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก ชื่อผลงาน พร้อมเค้าโครงผลงาน และสัดส่วนของผลงาน โดยสามารถดูเค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ) และสัดส่วนของผลงานได้จาก Website ของ กกจ. และหากประสงค์ จะทักท้วงโปรดแจ้งที่ กกจ. ภายในเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายปรัชญา วงษา)
ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

แบบเสนอเค้าโครงผลงานและข้อเสนอแนวคิดที่เสนอเพื่อขอรับการประเมิน

๑. ผลงาน จำนวนไม่เกิน ๓ เรื่อง (โดยเรียงลำดับความดีเด่นหรือความสำคัญ)

ผลงานลำดับที่ ๑

เรื่อง การบริหารจัดการโครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการ

เชิงรุก (Agri Map)

ทะเบียนวิจัยเลขที่ ตามภารกิจของหน่วยงาน

ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน ปี พ.ศ. ที่ดำเนินการ) ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๓

สัดส่วนของผลงาน

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัด ผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของผลงาน	รับผิดชอบในฐานะ
๑. นางสาวอัจฉิมา ควรสงวน ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สังกัด กลุ่มวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย กองแผนงานและวิชาการ	๙๐ %	หัวหน้าโครงการ
๒. นางให้พร กิตติกุล ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด กลุ่มวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย กองแผนงานและวิชาการ	๑๐ %	ผู้ร่วมโครงการ

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri Map) เป็นโครงการตามนโยบายที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยได้กำหนดให้หน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกันบูรณาการตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อวางแผนการผลิต และทำการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับข้อมูลทางกายภาพหรือศักยภาพของพื้นที่และด้านเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งดำเนินงานโดยใช้แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agricultural Map for Adaptive Management: Agri - Map) เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการในด้านการผลิต ดิน น้ำ ปังจัยการผลิต รวมถึงข้อมูลทางเศรษฐกิจอื่น ๆ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจทำการผลิต กรมวิชาการเกษตรซึ่งมีภารกิจหลักในด้านการวิจัย และพัฒนาพืช จึงให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการตามกรอบแนวคิด Zoning ด้านสินค้า (Commodity) ในประเด็นขององค์ความรู้ทางวิชาการในด้านการผลิตพืช กลุ่มวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย กองแผนงานและวิชาการ จึงได้จัดทำโครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri Map) ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ ขึ้น เพื่อนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนชนิดพืชในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อย (S๓) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ไปใช้เพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สังคม และเศรษฐกิจ พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุน จูงใจให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตรโดยการสนับสนุนปัจจัยการผลิตพืช

จากการวิเคราะห์การดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙๐.๓๖ และ เกษตรกรที่เข้าร่วมจัดทำแปลงต้นแบบการปรับเปลี่ยนการผลิตพืช ในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map) เป็นพืชเศรษฐกิจอื่นที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่จำนวน ๑,๕๘๖.๕๐ ไร่ มีผลดำเนินการปรับเปลี่ยนจากพื้นที่ป่าไม้เป็นเกษตรผสมผสาน ๖๐ ไร่ และดำเนินการปรับเปลี่ยนในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง (S๑) จำนวน ๒ ไร่ และพื้นที่ที่มีความ

เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๖๙ ไร่ ซึ่งสำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ตรวจสอบผลการดำเนินงานกรมวิชาการเกษตร พบว่า มีข้อบกพร่อง ดังนี้ ๑) ผลการดำเนินงานดังกล่าว ไม่สอดคล้องตัวชี้วัดตามเอกสารงบประมาณรายจ่ายและแผนปฏิบัติงานของกรมวิชาการเกษตร และตัวชี้วัด ตามนโยบายที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ระบุไว้ว่า ดำเนินการปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวและ ยางพาราในพื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S๓) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agricultural Map for Adaptive Management : Agri - Map) ๒) การรายงานผลกิจกรรมอบรม ไม่เป็นไปตาม ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ ๓) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในระดับพื้นที่ไม่มีการจัดทำข้อเสนอโครงการให้สอดคล้องกับโครงการ ระดับกรม และ ๔) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบระดับกรมกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรแผนการดำเนินงาน และงบประมาณไม่ชัดเจน และไม่มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานโครงการ ดังนั้น ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ กลุ่มวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย กองแผนงานและวิชาการ ได้วิเคราะห์และปรับปรุงกระบวนการ ดำเนินโครงการให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของสำนักตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ดังนี้ ๑) จัดทำขั้นตอนการดำเนินงานโครงการ เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานโครงการให้ถูกต้อง ตามกฎหมาย/ระเบียบราชการ ๒) จัดทำคู่มือโครงการเพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ๓) กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรแผนการดำเนินงานและงบประมาณ และได้อนุมัติกรอบจัดสรร งบประมาณ ๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีแผนการดำเนินงาน ดังนี้ ๓.๑) อบรมเกษตรกร จำนวน ๗๕๖ ราย และ ๓.๒) จัดทำแปลงต้นแบบการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map) โดยเน้นในพื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ในการนำเทคโนโลยีการผลิตพืช ของกรมวิชาการเกษตรมาใช้ในการจัดทำแปลงต้นแบบถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรต้นแบบ พื้นที่ ๕๐๒ ไร่ ๔) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในปี ๒๕๖๒ และ ปี ๒๕๖๓ ภายหลังจากที่มีการปรับปรุงแนวทางและกระบวนการดำเนินงาน พบว่า เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ร้อยละ ๘๖.๑๓ ยังคงดำเนินการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชตามแนวทางที่ได้รับการสนับสนุนจากกรมวิชาการเกษตร ต่อไป เนื่องจากช่วยเพิ่มคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจ มีความมั่นคงทางอาหาร ช่วยให้มีแหล่งอาหาร เพื่อบริโภค ในครัวเรือน และสามารถนำไปจำหน่ายทำให้มีเงินทุนหมุนเวียนในครัวเรือนมากขึ้น มีบางส่วนขยายพื้นที่ ปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวและยางพาราในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map) เป็นพืชเศรษฐกิจอื่นที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ร้อยละ ๒๐.๒๔ โดยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ ปรับเปลี่ยน ได้แก่ เกษตรกรมีพื้นที่พืชที่สามารถนำไปใช้ในการขยายในพื้นที่ได้ มีประสบการณ์ในการดำเนินการ ปรับเปลี่ยน เล็งเห็นผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจะคุ้มค่ากับการลงทุนเมื่อดำเนินการปรับเปลี่ยนการผลิตพืช อย่างต่อเนื่องและเมื่อพืชให้ผลผลิตเต็มที่และครอบคลุมทุกการผลิตส่วนออกร้อยละ ๑๓.๘๗ เกษตรกรยกเลิก การผลิตพืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่กลับไปผลิตข้าวอย่างเดียว เนื่องจากเกษตรกรบางส่วนต้องการผลิตข้าว ไว้บริโภคในครัวเรือน นอกจากนี้เกษตรกรบางส่วนประสบปัญหาภัยแล้งจึงส่งผลให้ร้อยละของความงอกต่ำ ศัตรูพืชเข้าทำลาย (หนอนกระทุ้งข้าวโพดลายจุด) เกษตรกรจึงไถรื้อแปลง และขาดแคลนแรงงานในพื้นที่ และพบว่า เกษตรกรในแปลงข้างเคียงให้ความสนใจดำเนินการปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่ เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map) เป็นปลูกอ้อย จำนวน ๑๘ ราย พื้นที่ ๓๗ ไร่ โดยปัจจัยที่มีผล ต่อการตัดสินใจปรับเปลี่ยนของเกษตรกร ได้แก่ ตลาดรับซื้อที่แน่นอน มีแหล่งเงินลงทุน และเล็งเห็นว่าผลลัพธ์ที่ เกิดขึ้นจะคุ้มค่ากับการลงทุนในอ้อยต่อ ๒ เป็นต้นไป

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ได้รับการอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙๓.๖๘ และ เกษตรกรที่เข้าร่วมจัดทำแปลงต้นแบบการปรับเปลี่ยนการผลิตข้าวและยางพาราในพื้นที่ไม่เหมาะสมตาม แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map) เป็นพืชเศรษฐกิจอื่นที่เหมาะสมกับพื้นที่ มีผลการ ดำเนินงาน ดังนี้ ๑) ปรับเปลี่ยนจากข้าวเป็นอ้อย (ต่อ ๑) เกษตรกรมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นปีละ ๙,๕๐๗.๖๒ บาท/ไร่

คิดเป็นร้อยละ ๕๐๙.๘๗ ๒) ปรับเปลี่ยนจากข้าวเป็นเกษตรผสมผสาน เกษตรกรมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นปีละ ๔,๒๙๖.๒๐ บาท/ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๔๙.๓๙ และ ๓) ปรับเปลี่ยนจากข้าวเป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เกษตรกรมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นปีละ ๕๒๙.๐๒ บาท/ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๗๐

ผลงานลำดับที่ ๒

เรื่อง การบริหารจัดการโครงการการยกระดับคุณภาพความปลอดภัยในการผลิตพืชผัก (ผักบุง ผักกาดหอม ผักชี และคื่นช่าย) เพื่อเข้าสู่ตลาด Modern Trade

ทะเบียนวิจัยเลขที่ ตามภารกิจของหน่วยงาน

ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน ปี พ.ศ. ที่ดำเนินการ) ตุลาคม ๒๕๖๓ – กันยายน ๒๕๖๔

สัดส่วนของผลงาน

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัด ผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของผลงาน	รับผิดชอบในฐานะ
๑. นางสาวอัจฉิมา ควรสงวน ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สังกัด กลุ่มวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย กองแผนงานและวิชาการ	๙๐ %	หัวหน้าโครงการ
๒. นางให้พร กิตติกุล ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด กลุ่มวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย กองแผนงานและวิชาการ	๑๐ %	ผู้ร่วมโครงการ

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ๑๕ นโยบายหลัก เพื่อผลักดันให้ยุทธศาสตร์ดังกล่าวบรรลุเป้าหมาย กระทรวงฯ จึงกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนที่ตอบสนอง ๒ นโยบายหลัก คือ นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เพื่อเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) ควบคู่กับการยกระดับมาตรฐานคุณภาพสินค้าเกษตรและกระบวนการผลิตตั้งแต่ขั้นตอนการผลิตจากแปลงปลูกจนถึงเป็นอาหารสู่ผู้บริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัย (Food safety) เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกรภายใต้การขับเคลื่อนการทำงานด้วย นโยบาย “ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน” โดยวางแผนบริหารจัดการเชื่อมโยงตลาดโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานเชื่อมโยงตลาดโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และผู้ประกอบการ เพื่อร่วมกันผลักดันให้เกษตรกรมีช่องทางการจำหน่ายสินค้าการเกษตรเพิ่มขึ้น ตลอดจนสามารถวางแผนการซื้อ - ขาย ผลผลิตสินค้าเกษตรตามความต้องการของตลาด ภายใต้ความร่วมมือด้านการตลาดระหว่างกลุ่มเกษตรกรกับผู้ประกอบการ

กรมวิชาการเกษตร เป็นหน่วยงานหลักในการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร ที่มุ่งเน้นงานวิจัยค้นคว้าเพื่อลดปัญหาพิษตกค้างของสารเคมีที่เป็นอันตรายต่อเกษตรกรและผู้บริโภค ควบคู่กับการยกระดับมาตรฐานการผลิตพืชและผลิตภัณฑ์สู่เกษตรปลอดภัยและยั่งยืน ซึ่งได้มีการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้ได้ชีวภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพสามารถนำมาทดแทนหรือลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชลงในระดับที่ปลอดภัยและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยทำการศึกษาทดลองตั้งแต่ในระดับห้องปฏิบัติการ โรงเรือน แปลงทดลองจนถึงการทดสอบร่วมกับเกษตรกรในแปลงปลูก เพื่อให้ได้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปปรับใช้ในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งยังมีเป้าหมายในการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีด้านชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช เผยแพร่สู่เกษตรกรให้สามารถผลิตขยายและใช้ชีวภัณฑ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพการผลิต ส่งผลให้ผลิตพืชปลอดภัย

ได้มาตรฐาน อันจะนำไปสู่การเกษตรที่ให้ผลผลิตปลอดภัยและเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ก่อให้เกิดความยั่งยืนในภาคเกษตร

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ กรมวิชาการเกษตร โดยกลุ่มวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย กองแผนงานและวิชาการ จึงได้พัฒนาโครงการยกระดับคุณภาพความปลอดภัยในการผลิตพืชผัก (ผักบุ้ง ผักกาดหอม ผักชี และคื่นช่าย) เพื่อเข้าสู่ตลาด Modern Trade ร่วมกับบริษัท เอก-ชัย ดิสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด (เทสโก้ โลตัส) ผู้ประกอบการกิจการค้าปลีก โดยกรมวิชาการเกษตรมีหน้าที่ถ่ายทอดเทคโนโลยีส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ในการผลิตพืชผักเพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตพืชสู่เกษตรปลอดภัย และ เทสโก้ โลตัสจะเป็นผู้รับซื้อผลผลิตที่มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคโดยตรงจากเกษตรกร และร่วมกับเกษตรกรวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับปริมาณความต้องการของตลาด โดยมีเป้าหมายการดำเนินงาน ๕ กลุ่ม ดังนี้ ๑) กลุ่มแปลงใหญ่ผัก ตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ๒) กลุ่มเกษตรกรหมู่บ้านสายใจไทย และเครือข่ายจังหวัดสุโขทัย ๓) แปลงใหญ่ทั่วไป (พืชผัก) บ้านโนนเขวา หมู่ ๓ ตำบลดอนหัน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔) แปลงใหญ่ผัก ตำบลนาคู อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ ๕) แปลงใหญ่ผัก หมู่ ๓ ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยร่วมกันถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตอย่างง่ายที่เกษตรกรสามารถเพาะเลี้ยงไว้ใช้เอง พร้อมทั้งสนับสนุนปัจจัยควบคุมศัตรูพืชที่จำเป็นให้กับเกษตรกร ซึ่งแตกต่างกันไปตามชนิดการระบาดของศัตรูพืชและความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ โดยจำแนกออกเป็น การใช้แมลงข้างปีกใส ควบคุมเพลี้ยแป้ง เพลี้ยอ่อน เพลี้ยหอย การใช้ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทยป้องกันกำจัดด้วงหมัดผัก หนอนใยผัก หนอนกระทู้ผัก การใช้เห็ดเรืองแสงสิรินทรีย์ควบคุมโรครากปม และการใช้แมลงหางหนีบสีน้ำตาลกำจัดหนอน และเพลี้ยอ่อน

จากการติดตามผลการดำเนินงานการผลิตผักบุ้ง ผักกาดหอม ผักชี และคื่นช่าย ของเกษตรกรต้นแบบตามเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรเปรียบเทียบกับวิธีของเกษตรกร พบว่า มีต้นทุนการผลิตลดลง ผลผลิตเพิ่มขึ้น ต้นทุนต่อหน่วยลดลง และรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น ดังนี้

๑. ผักบุ้ง มีต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ ๔.๐๒ (๓๙๘.๘๖ บาท/ไร่) ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐.๘๐ (๒๐๘.๐๐ กิโลกรัม/ไร่) ต้นทุนต่อหน่วยลดลงร้อยละ ๑๓.๓๘ (๐.๖๙ บาท/กิโลกรัม) และรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๔.๐๕ (๓,๔๐๗.๔๓ บาท/ไร่)

๒. ผักกาดหอม มีต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ ๓.๔๒ (๔๗๔.๐๐ บาท/ไร่) ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๗.๗๑ (๑๗๑ กิโลกรัม/ไร่) ต้นทุนต่อหน่วยลดลงร้อยละ ๑๗.๕๕ (๒.๕๘ บาท/กิโลกรัม) และรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๘.๑๕ (๖,๔๗๗.๒๐ บาท/ไร่)

๓. ผักชี มีต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ ๑๓.๙๘ (๑,๖๒๑.๒๕ บาท/ไร่) ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๔๙ (๓๔ กิโลกรัม/ไร่) ต้นทุนต่อหน่วยลดลงร้อยละ ๑๘.๔๕ (๓.๔๕ บาท/กิโลกรัม) และรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๐๙ (๒,๐๒๓.๓๘ บาท/ไร่)

๔. คื่นช่าย มีต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ ๙.๗๕ (๑,๒๘๕.๓๓ บาท/ไร่) ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๕๖ (๓๒.๖๗ กิโลกรัม/ไร่) ต้นทุนต่อหน่วยลดลงร้อยละ ๑๔.๕๐ (๓.๒๖ บาท/กิโลกรัม) และรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๑๓ (๒,๑๔๔ บาท/ไร่)

จะเห็นได้ว่า หลังจากที่เกษตรกรได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิตพืชผักปลอดภัย โดยการใช้ชีวภัณฑ์และวิธีการผลิตขยายชีวภัณฑ์ที่เกษตรกรสามารถทำใช้เองได้ สามารถแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายในแปลงได้ พึ่งพาตนเองได้ ลดต้นทุนการผลิตในการซื้อสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช มีความปลอดภัยในการผลิตพืชผักและผลผลิตไม่มีสารพิษตกค้าง มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพตรงตามความต้องการ และลดการตีกลับจากตลาดรับซื้อ (เทสโก้ โลตัส) ส่งผลให้การขับเคลื่อนนโยบายตลาดนำการผลิตและยกระดับมาตรฐานการผลิตพืชและผลิตภัณฑ์สู่เกษตรปลอดภัยและยั่งยืนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์บรรลุเป้าหมาย

๒. ข้อเสนอแนวคิด จำนวน ๑ เรื่อง

เรื่อง การวิเคราะห์ข้อจำกัดผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรสู่การใช้ประโยชน์

๓. ชื่อผลงานเผยแพร่ (ถ้ามี)

๓.๑ ผลงานวิจัยดีเด่น กรมวิชาการเกษตร ประจำปี ๒๕๖๑

๓.๒ ผลงานวิจัยดีเด่น กรมวิชาการเกษตร ประจำปี ๒๕๖๒

๓.๓ เอกสารประกอบ Year End Seminar ๒๐๑๘ กรมวิชาการเกษตร ประจำปี ๒๕๖๑

๓.๔ เอกสารประกอบการจัดงานด้านการวิจัยพัฒนาและประกาศเกียรติคุณผู้เกษียณอายุราชการ กรมวิชาการเกษตร ประจำปี ๒๕๖๔

๓.๕ คู่มือการปฏิบัติงานโครงการและกิจกรรมในความรับผิดชอบของกลุ่มวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ ผลงานวิจัย กองแผนงานและวิชาการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๓.๖ คู่มือการปฏิบัติงานโครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map) ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

๓.๗ คู่มือการปฏิบัติงานโครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map) ปีงบประมาณ ๒๕๖๗

๓.๘ ผลการดำเนินงานโครงการยกระดับความปลอดภัยในการผลิตพืชผัก (ผักบุ้ง ผักกาดหอม ผักชี และคื่นช่าย) เพื่อเข้าสู่ตลาด Modern Trade ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๔. ชื่อเอกสารวิชาการ (ถ้ามี)

เรื่อง _____

แบบการเสนอข้อเสนอนโยบายการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

ชื่อผู้ขอประเมิน นางสาวอัจฉิมา ควรสงวน ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ (ตำแหน่งเลขที่ ๗๔๗)

สังกัด กลุ่มวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย กองแผนงานและวิชาการ

ขอประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ (ตำแหน่งเลขที่ ๗๔๗)

สังกัด กลุ่มวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย กองแผนงานและวิชาการ กรมวิชาการเกษตร

๑. เรื่อง การวิเคราะห์ข้อจำกัดผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรสู่การใช้ประโยชน์

๒. หลักการและเหตุผล

กรมวิชาการเกษตรเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการศึกษา ค้นคว้าด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตพืช ผลิตภัณฑ์ เครื่องจักรกลเกษตร และเป็นศูนย์กลางการรับรองตามมาตรฐานสินค้าเกษตรด้านพืชในระดับมาตรฐานสากล บนพื้นฐานการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตและการส่งออกสินค้าด้านพืช

ในแต่ละปีกรมวิชาการเกษตรมีงานวิจัยสิ้นสุดที่นำไปใช้ประโยชน์ในการผลิตพืชและสนับสนุนการผลิตเป็นจำนวนมาก ทั้งด้านเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ให้สูงขึ้น ลดต้นทุนการผลิต ผลผลิตมีคุณภาพสามารถแข่งขันได้จำหน่ายได้ราคาสูงขึ้น สามารถแก้ปัญหาด้านการเกษตรของกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น งานวิจัยจึงช่วยพัฒนาการผลิตทางภาคเกษตรของประเทศ ให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่มุ่งหวังใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐานและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ เพื่อยกระดับฐานรายได้ของประชาชนในภาพรวมและกระจายผลประโยชน์ไปสู่ภาคส่วนต่างๆ

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

งานวิจัยและพัฒนาของกรมวิชาการเกษตร ได้รับการกลั่นกรองจากคณะกรรมการวิจัยและพัฒนาหน่วยงาน คณะทำงานแผนงาน คณะอนุกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการและติดตามประเมินผล คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการกรมวิชาการเกษตร และมีคณะกรรมการบริหารงานวิจัยและพัฒนากรมวิชาการเกษตร เป็นผู้อนุมัติ เมื่อดำเนินงานวิจัยสิ้นสุดตามระยะเวลาที่กำหนด นักวิจัยรายงานผลงานวิจัยตามแบบฟอร์มที่กำหนดในระดับโครงการและระดับแผนงาน โดยเนื้อหารายงานผลงานวิจัยมีผลงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น ผลงานวิจัยพันธุ์พืช เขตกรรม เครื่องจักรกลเกษตร การแปรรูป การนำเข้า-ส่งออก เนื่องจากผลงานวิจัยอยู่ในรูปแบบผลรายงาน กลุ่มเป้าหมายที่เข้าถึงและไม่เข้าใจผลงานวิจัยจึงนำไปใช้ยาก โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเกษตรกร กรมวิชาการเกษตรจึงกำหนดให้มีคณะกรรมการรับรองเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร เพื่อกลั่นกรองผลงานวิจัยให้มีเนื้อหาที่เข้าใจง่ายและน่าเชื่อถือ กลุ่มเป้าหมายสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงตามคำแนะนำ

กรมวิชาการเกษตรให้ความสำคัญและสนับสนุนผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ โดยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมทางออนไลน์ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ เป็นต้น รวมทั้งผ่านโครงการที่สำคัญ ได้แก่ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร (ศพก.) ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ชุมชนนวัตกรรมวิชาการเกษตร เป็นต้น เพื่อให้ถึงกลุ่มเป้าหมาย

จากการวิเคราะห์เมื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ผ่านในช่องทางต่าง ๆ กลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจยอมรับและต้องการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อเนื่อง แต่พบปัญหาที่กรมวิชาการเกษตรไม่สามารถผลิตได้ตามปริมาณความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และไม่สามารถผลิตให้กลุ่มเป้าหมายนำไปใช้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งแบ่งเทคโนโลยีเป็น ๒ ข้อ ดังนี้

๑) พันธุ์พืชใหม่ เช่น มะพร้าว สะตอ สับปะรด ปาล์มน้ำมัน กลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจต้องการนำไปใช้ประโยชน์ แต่มีข้อจำกัดด้านต่าง ๆ ได้แก่ แปลงผลิตต้นพ่อแม่ เพื่อใช้ผสมพันธุ์เป็นลูกผสมมีจำกัด ต้นพันธุ์หลักที่ใช้สำหรับขยายพันธุ์มีจำนวนน้อย ใช้ระยะเวลาในการเพิ่มปริมาณพันธุ์พืชใหม่ งบประมาณที่ได้รับนำมาผลิตขยายพันธุ์มีอยู่จำกัด

๒) ผลิตภัณฑ์จากผลงานวิจัย เช่น ผลิตภัณฑ์ด้านชีวภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ด้านปุ๋ยชีวภาพ เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีพึงพอใจและให้การยอมรับเทคโนโลยี เนื่องจากสามารถแก้ปัญหาการผลิตเพิ่มคุณภาพผลผลิตพืชให้เกษตรกรได้ แต่มีข้อจำกัด คือ ไม่สามารถผลิตผลิตภัณฑ์จากงานวิจัยสนับสนุนเกษตรกรได้ตลอดและต่อเนื่อง การผลิตผลิตภัณฑ์เป็นการผลิตในระดับห้องปฏิบัติการ (ไม่ใช่ในระดับการค้า) กำลังคนในการดูแลการผลิต งบประมาณที่ได้รับนำมาผลิตขยายผลใช้ประโยชน์มีอยู่จำกัด ภาคเอกชนไม่ขอรับถ่ายทอดสิทธิ์ผลงานวิจัยเพื่อนำไปผลิตจำหน่ายเชิงพาณิชย์

ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาคือข้อจำกัดการนำผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรสู่การใช้ประโยชน์ก่อนนำผลงานวิจัยไปเผยแพร่และถ่ายทอดเทคโนโลยีขยายผลเป็นวงกว้าง ควรเตรียมความพร้อมผลงานวิจัย

๑) นักวิจัยเตรียมความพร้อมในผลงานวิจัยให้เบ็ดเสร็จภายใต้งานวิจัย เช่น ด้านพันธุ์พืช ต้องมีการสำรองพันธุ์ตามเงื่อนไขของการรับรองพันธุ์ หรือมากกว่าเงื่อนไข ตามที่ประเมินจากความต้องการของกลุ่มเป้าหมายด้านผลิตภัณฑ์ หาผู้ประกอบการ/วิสาหกิจ/หน่วยงาน มารับถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อผลิตเป็นเชิงพาณิชย์

๒) ผลงานวิจัยที่สิ้นสุดแล้วมีศักยภาพนำไปใช้ประโยชน์ให้ผ่านกระบวนการรับรองพันธุ์พืชหรือรับรองเทคโนโลยี เพื่อนำไปเผยแพร่และถ่ายทอดเทคโนโลยี

๓) จัดทำฐานข้อมูลผลงานวิจัย ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ทราบถึงข้อมูลที่น่าไปใช้ประโยชน์ เช่น ชื่อเทคโนโลยี คำแนะนำ/วิธีการ จุดเด่นของผลงาน ประเภทของเทคโนโลยี สถานะความพร้อมในการถ่ายทอดเทคโนโลยี กลุ่มเป้าหมายที่น่าไปใช้ประโยชน์ และข้อจำกัดของผลงาน รวมทั้งสถานะที่ได้รับรองทรัพย์สินทางปัญญา

๔) งบประมาณของกรมวิชาการเกษตรที่มีจำกัดในการนำไปขยายผล เช่น งบประมาณด้านพันธุ์พืช ควรมีการประเมินผลการใช้ประโยชน์ในพันธุ์พืชเดิมและพันธุ์พืชใหม่ตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายให้สอดคล้องกับงบประมาณของกรมวิชาการเกษตร หรือในการผลิตผลิตภัณฑ์ ปุ๋ยชีวภาพ ชีวภัณฑ์ ควรของงบประมาณจากแหล่งอื่น (เช่น งบประมาณจังหวัด) เพื่อใช้ในการผลิตและขยายผลสู่กลุ่มเป้าหมายตามที่ระบุไว้ในโครงการ

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๑ แนวทางสำหรับปรับปรุงกระบวนการผลิต/ความพร้อมในการผลิต พันธุ์พืชหรือผลิตภัณฑ์จากผลงานวิจัยเพื่อขยายผลนำไปเผยแพร่และใช้ประโยชน์

๔.๒ สามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการกลั่นกรองเลือกผลงานวิจัยนำไปเผยแพร่และใช้ประโยชน์

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

จำนวนผลงานวิจัยที่น่าไปใช้ประโยชน์ในกลุ่มเป้าหมายอย่างแพร่หลาย

(ลงชื่อ) อัจจิมา

(นางสาวอัจฉิมา ควรสงวน)

ผู้ขอประเมิน

(วันที่) ๒๔ / มกราคม / ๒๕๖๓